

Aan de bestuurders Sociaal Domein Regio Rivierenland
Per adres regio Rivierenland kantoor Tiel

Tiel, 21 september 2016

Betreft: Ongevraagd advies Netwerk Wmo-raden m.b.t. wijziging huishoudelijke
ondersteuning Rivierenland na uitspraak van de Centrale Raad voor Beroep

Geachte bestuurders Sociaal Domein,

Mensen die onvoldoende zelfredzaam zijn én geen en/of onvoldoende beroep kunnen doen op hun sociale netwerk, kunnen een beroep doen op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bij hun gemeente. De gemeente is verplicht om mensen (burgers) ondersteuning te bieden. Dat kan een algemene- of een maatwerkvoorziening zijn. De Rijksoverheid noemt huishoudelijke hulp een maatwerkvoorziening. Door de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 18 mei 2016 moeten ook de gemeenten in Rivierenland het huidige beleid voor huishoudelijke ondersteuning zo spoedig mogelijk bijstellen.

De gemeenten in Rivierenland bereiden een voorstel voor een herziening van het huidige beleid. Het Netwerk van Wmo-raden Rivierenland vindt het belangrijk, dat de ondersteuning van burgers goed geregeld is. Zij heeft besloten om hierover ongevraagd advies te geven en wil u tevens enkele vragen voorleggen. Daarnaast zal elke Wmo-raad overwegen het advies ook aan te bieden aan het College van B&W in de betreffende gemeente.

Onze adviezen

1. Het beleid zo aan te passen dat burgers die niet voldoende zelfredzaam zijn een goede toegang hebben tot voldoende ondersteuning om hun huis leefbaar en schoon te houden.
2. Het beleid zo aan te passen dat het sociaal netwerk van zorgvragers, waar veelal ook mantelzorgers in participeren, zich voldoende ondersteund voelt om hun vrijwillige ondersteuning voort te kunnen blijven zetten.
3. In de toekenning per zorgvraag duidelijk te maken waar burgers precies recht op hebben.
4. De huishoudelijke ondersteuning in een reële verhouding laten staan tot de tijd die er in Nederland gemiddeld aan huishoudelijke taken wordt besteed.

5. Bereken een eigen bijdrage die gebaseerd is op het daadwerkelijk geleverde aantal uren huishoudelijke ondersteuning.
6. Burgers ondersteuning te bieden die zij nodig hebben om de ondersteuning goed te regelen met de uitvoerder.
7. Geef de beschikking pas af als het zorgplan als bijlage toegevoegd kan worden.
8. Kwetsbare burgers ondersteuning bieden in de werkgeverstaak om vraag en aanbod goed in evenwicht te houden.

Onze argumenten bij onze adviezen

Ad. 1 In het algemeen biedt de huidige toegang en toekenning voor huishoudelijke ondersteuning burgers onvoldoende ondersteuning: mensen krijgen onvoldoende ondersteuning om hun huis leefbaar en schoon te houden. Daarnaast ervaren mensen de eigen bijdrage als te hoog in relatie tot de geleverde prestatie. Verder is er de uitspraak van de CRB.

Aanvullende vraag op dit punt:

De Wmo-raden vernemen graag op welke wijze gemeenten burgers ondersteunen om daadwerkelijk 'langer-thuis-blijven-wonen' mogelijk te maken en een passende bijdrage leveren aan participatie en zelfredzaamheid van burgers.

Ad. 2 Burgers komen alleen in aanmerking voor ondersteuning als zij onvoldoende beroep kunnen doen op hun sociale netwerk. Het is belangrijk om aan burgers duidelijk te maken wat als overheid van de inzet van het sociale netwerk precies verwacht wordt. En welke taken door een zorgaanbieder gedaan moeten worden en wat je zelf of met je sociaal netwerk moet blijven doen.

Ad. 3 Het is voor burgers onvoldoende duidelijk wat er concreet geleverd wordt. Belangrijke informatie omvat in ieder geval de volgende punten:

- Hoeveel uur huishoudelijke ondersteuning.
- Welke frequentie de diverse taken hebben.
- Welke activiteiten passen binnen de toekenning.
- Hoe hoog is de eigen bijdrage.

Ad.4 Om maatwerk te leveren is het belangrijk dat de taken in de huishoudelijke ondersteuning in een reële verhouding staan tot de tijd die een gemiddeld huishouden daaraan besteedt. Het normenkader van het CIZ wordt door de CRvB erkend als deugdelijk. Daarbij kan het nodig zijn om de privé situatie mee te nemen in een goede toerekening. Ieder huishouden en inrichting is verschillend wat invloed kan hebben op de uitvoering en het tijdsbestek. Dit sluit aan bij het maatwerk dat uitgangspunt is bij de zorguitvoering.

Ad. 5 Burgers krijgen regelmatig in de afrekening van de eigen bijdrage een groter aantal uren dan werkelijk geleverd is. Het is belangrijk om er op toe te zien dat zorgaanbieders niet de geïndiceerde tijd declareren bij het CAK, maar de werkelijk geleverde uren.

- Ad. 6 De burger die ondersteuning krijgt moet zelf met de aanbieder in gesprek over wat nodig is aan huishoudelijke ondersteuning. Niet iedere burger kan hierin voldoende goed de werkgevers taken hierin op zich nemen. Onafhankelijke cliëntondersteuning kan een passende uitkomst bieden.
- Ad. 7 De afspraken die de aanbieder maakt met de burger worden vastgelegd in een zorgplan en deze wordt als bijlage aan de beschikking toegevoegd. Alleen zo is voor alle partijen vooraf duidelijk wat de afspraken zijn en wat burgers mogen verwachten. De bezwaartermijn kan pas op dat moment ingaan.
- Ad. 8 In de dagelijkse praktijk komen kwetsbare burgers in het krachtenveld tussen overheid en aanbieder te zitten: dat wat de gemeente indiceert en aanbiedt met dat wat de zorgaanbieder daadwerkelijk kan leveren binnen het budget dat beschikbaar is gesteld. Een structurele ondersteuning aan deze doelgroep kan een oplossing bieden. Het Netwerk Wmo-raden biedt aan met u de mogelijkheden te bespreken.

Tot slot hebben wij een vraag en voorstel over de door u genoemde 'onderbouwde methodiek'.

- Wat wordt verstaan onder een onderbouwde methodiek?

Het Netwerk Wmo-raden wordt graag betrokken bij het vaststellen van dit normenkader.

Vertrouwend u met ons advies geïnspireerd te hebben zien wij met belangstelling uw reactie op ons advies én onze vragen tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Netwerk Wmo-raden Rivierenland

Voorzitter mevrouw H. van Drunen

